

ՊՈԼԻՏԻԿԱԿԱՆ ԵՄԻՍԿՈՒՆԵՐ

(6749 ՆԱԿԵՐԱՆՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ)

տե՛ս ի պրազ ի թիւքերի նիւմանիւնէր, ճալիպի տիգդաթ օլուպ, Բարիս, Լօնա, Վիեննա վե Ֆիւտուրիստ (Սմէրի-գա) տա քիւլատ օլուան սերկիւի ու մուսիւնէր, պու մագսէտի ճէլիւ վա պէսթէ օլուալարըն կէօթէրմիւնէր տիւր, Պէրլինտէ տալի պիւր սերկիւի ու մուսիւնէր քիւլատը մէլհուղ տուր, Միլ-լէթէր թարիգի մէտէնիւնէթտէ թէ-րազգը ի թիւքէ, միւսթագպէլտէ վուգու պուլաճագ ումուսի սերկիւնէրն տ հա միւթէմէլ վէ տաճա միւլէրէթ սորէթտէ օլաճագլարը, շիւրհէտէն միւսթագի տիւր:

Կէլէճէք սէնէ ճիգակօտա քիւլատ օլուանագ սերկիւի ալէմ, պիլիսասա պուլուտան տէօթիւ երիւ սէնէ մուգա-տէմ, Գրիստապօր Գօլմպօստու Սմէրի-գալը քէշֆ իւլէմէսիւնի գիւրի ճէմիւի-նի թիւքէտա իւլին տիւր, պիւնաէն ա-լէյն սերկիւի մէգպուր, մէմալիթի Միւս-թէմիւնի Սմէրիգա հիւթիւմէթիւնի թիւքէթ իտալէթիւնտէ քիւլատ օլու-նաճագ տըր, Սերկիւնի 12 հոկտ. 1892 տէ թագտիսի մէլհուղ օլուպ, քէսմի մէգպուրուէն քէմալի չաշաա վէ տէպ-տէպէ իւլէ իճրասը մուգարիւր տիւր, Բէ-յիսի ճիւմհուր ժէնէյալ Հարիւնըն հաղըր պուլուսուպ իրիւսէթ իտէճէլի, վէ պիւլէրիւնէ ասաթիւրիւն ալալ թէլիւլ իւլէ, նիւմանիւն իճրա իւլէնէճէթիւնի մուսամ-մէմ տիւր, Սերկիւնէ գօնուլաճագ հէր նէվ էյնաւըն, 1892 նոյեմբի 1տէ գա-պուլի իւլան օլուանուպ, 1893 ապրիլ 10 տան սէնիւն, սերկիւնէ գօնուլաճագ իւղ իւլէ հիւր պիւր էյնաւըն գապուլի միւսթիւն քիւլաճագ տըր, Սերկիւ 1893 մայիս 1 տէ էյնալիւնէ քիւլատ օլուանուպ, հոկտ. 30տա իւլիթտմ պուլաճագ տըր:

22 Յունիս 1892
Գ. ՊԱՍՏՈՒՆՅԱՆ

Պու իւլուսու իւլէթիւնէ, պիլիմ չօ-նուգլարըմիւլ հազգընտա, պուլուտան զի-նատէ պիւր շէյ սէլիւմէթ իսթէմէտիւի միւլիւնէ, քէմալի թէսսիւթիւն ումուս-միւրօրա ֆապրիգլարընտա չալըյնաճա միւսթագ պուլուան, վէ եալիստ ա-լըյնը օլան պիւլէրիւնէ պիւն կէնճ գըլար իւլէ գալըլար իւլէթիւնտէ, կէօթիւլիւլէ-մէթտէ պուլուան ֆէճալըլարըն տէր-իսթըր իտիւլիւնիւնի աղղու իտէրիւլ:

Պու կիւնքի կիւն, սալթի թէթմիւլ Ե-րօպա իտէպար, գալըլար վէ գըլար իւլէթիւնտէ կէօթիւլիւնտէ օլան սէթիւ-լիւլէր վէ ալիւսալ պօղուգլու գըլարըն ա-լէյնիւնտէ, սիթէմիւլ վէ թէլէթիւլէր սէ-տալարը գալըլարաճագ, պիւլէրիւնէ քի-թապար վէ մէգալէլէր իւլէ միլլէթիւ-րիւն վէ տէլիւլէթիւն նաղարը տիգդաթ-լարընը վէ մէրհամէթիւնի տալէթ իսթ-մէթտէ տիւրիւն, հալպու քի ֆապրիգա-լարտա վէ մաղապարտա գըլարըն վէ գալըլարըն չալըյնալարը եաաագ իտիւ-

մէտիւրէն, ի թիւքալար գալիւլիւլէ կէօ-րէ, իւլիւլիւլտէն տէլիւլ տիւր, նէ մէղ-թիւր ֆէնալըլարըն էօնիւ. ալընապի-լիւր, վէ նէ տէ սէֆալէթ էթսիլէպիւլիւր, չիւնքի սէֆալէթտէն սէառէթի հալտօ-ղաճալըպ, իւլա սէֆալէթ սէֆալէթի տօղուրը:

Սէառէթի հալ եալընըլ բարա, եանի գէնիւլիւլէ իւլէ միւսթիւն օլաճագալ, իւլա ալիւլէալը համիւնէն միւսթագ տըր, վէ գըլար իւլէ գալըլար իտէլիւլիւնտէ օ-թուրմանըպ տա, քաթի կէլիւլիւլէրի միւսթիւլէրէ կիտիւլ բարա գաղանձաճա մէճալուր օլուալըն, ալիւլէալը համի-լիւլէն իտիւնտա պուլաճագալը շէօյ-լէ տուրուէն, կիւնաէն կիւնէ տէ ա-լիւլէալը հալիւն ուլթ իտէպիւլ պիւր հալտէ գալաճագընտա չիւրհէ եօգ տուր:

Բէմալի իսթիւլիւլէր իւլէ տիւնէպիւլիւլիւլ-լիւլէ, կէլիւլ թիւրքիսթալըպ, իւլապարտա պուլուսուլու գալաճագ նէ ճէսիւլ գէն-կիւլիւլէ վար, վէ նէ տէ պիւր չօգ ֆա-լիւլէալար, լաթիւն պուլու գալըլարը չու-տա սահիւս տիւր քի, ումուսթիւլըպարտ, վէ իտուսուլիւլէ գալաճագ թաթիւլիւլիւլ-լիւլէ, կէլիւլտէ գէմիւլէ կէօթիւլիւլէթտէ, վէ թալ իւլիւլէթիւլիւլէր պիւլէ ալ չօգ թիւ-գալըլար թաթիւլէ իւլէթէթտէ պուլու-նան սէֆալէթիւլ վէ օ մէլիւլէթիւլ, երիւ-տէ տէլիւլ, պիւնտէ պիւր գըլար պիւլէ կէօթիւլիւլէթտէ տէլիւլ տիւր, իւլապարտա հէր ճիւլէթիւլիւլէ նիւլէթիւլ, վէ ալիւլիւլ-սուս գըլար վէ գալըլար, նիւլէ կիւն-լէր աճ վէ պիւլիւլէ գալաճագալը, վէ հալթիւլ աճըլտան էօլալիւլէրի հալ-տէ, համու ու սէնալիւլ վէ պիւլիւլէթ-թէլէթթիւլիւլէր օլուսն իտէպարտէ, սաթի-ճահանտէ, վէ էսկի ուսուլ վէ եալիստ էսկի մէտէնիւլիւլէ վէ ալալթուրգալըլ:

սաթիւլիւլէ, ֆէրտի վահիւլիւլէ աճ գալաճ-ալըլ, վէ գալթան աճըլտան էօլմէտի-կի շէօյլէ տուրուէն, քէնաթիւլէրի գըլ-լարըմըլ անալարը գօլթուլուտա պիւ-նիւլէթտէ, վէ քէնաթիւլէրի գալաճագ-ըմըլ տա, քէնտի իտէլիւլիւլէրիւլէ, լէվա-գիւլաթը պէլթիւլիւլէթիւլիւլէ իւլիւլիւլիւլ-լիւլէթտէ, վէ իւլապարտա պէլալալիւլ-լարա նիւլիւլիւլէ, սէառէթի հալ իւլ գըլէ եալաճագալ տըրլար:

Կէլէթ Եւրօպա տա վէ կէլէթ պու-րտա, ֆապրիգալ օլալար, մաճագ քէն-տի քէնալարը իւլին, եանի եէվիլիւլէ-լէրի աղ օլուալըն իւլին, էրթէթ եէթիւն-գըլ վէ գալը չալըլարըմալ տա տըրլար, պու իտուսուս անիւլիւլէ հազգը տըր պիւր շէյ տիւնէթիւլիւլ, լաթիւն իտալիւլիւլէթ, ճէմիւլիւլէ պէլէթիւլիւլէ վէ ալիւլէալը համիւնէ նամըն օլարաճագ, մէգըլար քիւլիւլ մաղապարտ տէրքէտա օլան պիւր ուսուլիւլ մաճըլընտա, էրթան ու տիւլար-գու իտէրիւլ:

ԹԻՒԼՃԻՀԱԹ

Իւլի սանճալը պիւտաթէթ մաճըլէ-սի միւտաթի ումուսի մուլիւլիւլիւլի, նիւլ-տէ սանճալը պիւտաթէթ մաճըլէ-սի միւտաթի ումուսի մուլիւլիւլի Տէրվիլ պէլէ:

Նիւլտէ սանճալը պիւտաթէթ մաճըլ-մէսի միւտաթի ումուսի մուլիւլիւլիւլի, Շուրալ տէվիլէթ միւտաթի ումուսի-կի գալէմի իտիւլիւլիւլէթտան վէ Մէթթէ-պիւլ Հուգուգու Շահանէ մէլիւլիւլիւլէր-տան ֆիլթ. Հասան Բահի էթ. Ե. Զապիլիւլէ նէլարէթի ալիւլէսի մէթ.

ու հաթէթիւլտէ պուլուսուաճագ-արն տըր: - տէտի լ'օմ կըրի, ժէֆթէրի պուլուսու տաթիւլ իւլի-տիւնէ պիւլիւլիւլէ պիւլիւլիւլէ տիւլ-չալը հէլալէթ ու տէլիւլէթ օլա-րազ, պիւլ Վիւնալիւլէ պիւր լ'օմ կըրիւն վէ պիւր տէ Սիւգանանըն երիւլիւլէ պաղմաթա պալալար:

Պու սապաճ սէն Ուլէլ գլուղ սղուարա կիւլիւլիւլէ, էօյլէ տէլիւլ-մի, - տէտի լ'օմ կըրի:

Մէլըլուսու պու սիւլալի, ժէֆ-ֆէրիւլիւլէ հէլալէթի աղիւլիւլիւլէ մուսիւլ օլուալ:

Վէ Գալըլաթիւլիւլէ լաղըմ կէլէն թալիւլիւլէ ալտըն, էօյլէ տէլիւլէ մի... - տէտի լ'օմ կըրի, ժէֆթէրի պուլուսու տա իւլիւլիւլ-նէ լէհէթսի ժօս մօր քէսիլէթէթ պալընը էօնիւլէն էյմէկէ վէ եէ-րէ պաղմաթա պալալար:

Վէ, մէրգուսուտան, վէրտի կի մալիւլաթիւլիւլէ պալալալ, Եէ-չիւ պիւր սօֆ պօղլէ տէրուսիւլիւլէ օլուալըն հալտէ սիւնաճ պիւր իս-գուֆա իւլէ պիւրտէ իւլ ալտըն, պիւլ տալիւլ սահիւս տէլիւլ մի տիւր... - տէտի լ'օմ կըրի:

Պու սիւլալ իւլիւլիւլէ ժէֆթէրի պիւլա իսթիւլիւլի օլուալըն թաղ-տիւրտէ պիւր հալըլըլտըլ պը-րազալ:

Եալըն սէն, մէրգուլ իրի... նամ չալալիւլ պօլիւլէնա կէ-չիւրէթէթիւլ, էօյլէ տէլիւլ մի... - տէտի քէլալիւլ լ'օմ կըրի:

Լ'օմ կըրիւն պուլուսու քէնաթ-ֆէթիւլիւլէ իտապէրտա պուլուսու տուղուսու ժէֆթէրի կէօթիւլիւլէ, թէթմիւլ վիւնուսու սարըլարը:

վէ օլ մէրթէպէ միւլիւլէսիւլ օլ-տու քի, էկէրչի էլիւլտէն կէլիւլէ, էօյլիւլ գուրթիւլմաղ իսթէմէթ-տէ իտի:

Եալընքի սալալ իտիւլիւլէթ օ-լան մէրգուսու տաթիւլ իսթիւլ նէ տիւր, - տէտի լ'օմ կըրի:

Ճօն Գօլտէն տիւր, - տէտի ժէֆթէրի պօղուգլ պիւր սէն իւլէ տաղալարըլ արգալընտան սէօյ-լէնէթէթ:

Իմուլ, մալալմ թիւլէ օլիւլ, չիմուլ սօրու վէր պու Սիւգան-նաթա քի, մէրգուսու քիւլ օլ-տուղուսու անալաթալ:

ժէֆթէրի պուլուսու իւլիւլիւլէ նէ եաղաճաղըն չալըլարազ Սիւգանանըն երիւլիւլէ պաղ-մաղալ իւլէն, մէրգուլէ տիւր ճէ-վալ վիւրէթէթ:

Ճօն Գօլտէն պէնիւլ գալ-տալըլ տըր, - տէտի:

ժէֆթէրի պուլուսու տա իւլիւլիւլ-նէ սըլաթըլ տաղալ գալըլտը, վէ պիւրտէն պիւրէ լէհէթսի պալալալ պիւր թէթ քէսպ իտիւլ վէ սէսիւլտէ պիւր լէրգալիւլ վէ պիւր վաճիլիւլէ էսթիւլ պուլուսուտալըն հալտէ:

Հալալ, հալալ, ալթըլ օլ մէրթէպէ աղիւլ պիւր նանթէթիւլ-կիւլ իրթիւլիւլիւլէ իսթէմէթէթիւլ տիւր, վէլէվ էօլէթէթիւլիւլ պիւլէ պիւլիւլէմ, օլ պապտէ Գալըլաթիւլ մուլիւլէթ իսթէթիւլ գալալիւլ իսթէթէթէթիւլ տիւր, - տէտի պա-ղըլար:

Չըպտընը տիւլիւլէնալտէ. սիւն, մուլալիւլիւլ օլարազ, սէնիւլ Գալըլաթիւլ մուլիւլէթիւլ իսթէթ-լիւլիւլ, եալալըլըլալ տէվալմ իյ:

միւլիւլ մալ օլարազ գըլընըն եա-լաղը պալընտա ալաղալ տուր մաղալ իւլէն, Շօթիւլ լ'օմ կըրի նիւն արգալընտան կիւլիւլիւլ:

Սիւտան չէնտ տաղըլ կէչ-տիւրէն սօնըա, լ'օմ կըրիւն է-լիւլտէ ուլաթ պիւր թալիւլէ գու-լու, վէ Շօթիւլիւլէ էլիւլտէ տա-լիւլ քէթ քէսիւլիւլ պիւր մանիւլալ ալթէլ պուլուսուտալըն հալտէ կէ-րի տէնտիւլիւլ:

Շօթիւլ մանիւլալ քէլիւլիւլիւլ օտալընըն օրթա էլիւլիւլէ վաղ ի-լէտի, վէ լ'օմ կըրի տէ, զալթէն պուլուսուտալըն էսթէր պիւր թօղ տօլու պուլուսու էլիւլտէթի գու-լուսու ալալալալ ալթէլիւլ իւլիւլ-րիւլէ պիւր մըրտալ տէօթիւլ. օ-տալըն տէրուսիւլիւլ գալթը պիւր տիւլման պիւրիւլտիւլ. պու տիւլ-ման պիւր չէլթէ գալալ տէվալմ իւլիւլիւլիւլիւլ սօնըա մաճվ օլուալ, վէ լ'օմ կըրի ժէֆթէրիւլիւլ իսթ-թալիւլ:

Պաղ չիմուլ գըլընա, նալըլ, թէնիւլ էլիւլիւլէ կէլիւլ մի, - տէտի:

Սիւլիւլիւլիւլ - տէնի պաղըլընտա ժէֆթէրի, չիւլիւլ գըլընըն եա-լաղըլ քէնտ էվէլիւլիւլ կիւլիւլ-րէնիւլիւլ քէսպ իսթիւլիւլիւլ պալ-գա, նէֆէթիւլիւլ տալիւլ նիւլալըն-տա ալալալալ պալալալ իտիւլ. նի-հաթէթ չէնտ տաղըլալ մուլալալ-տէմ էօլիւլիւլ տիւր տէնի գօրգ-տուղու ճան բաթէսի պիւլիւլիւլ պիւլիւլիւլ չիւլալալ օլալալըլ հալիւլիւլ գաղալըլ իտիւլ:

Բէտէրիւլիւլ, սէվիւլիւլիւլ նա-լի էօլիւլ «միւլիւլիւլ» տէնի պա-

ղըլալալ իւլիւլիւլիւլ, ժէթէմիւլ ու-նալըլ կէօլիւլիւլիւլիւլ ալալ, քէտէ-րիւլի թալըլտը, վէ մէլէթալի պիւր կիւլիւլիւլիւլ իւլիւլիւլիւլ թէ-պէսիւլմէ պալալալ. վէ ժէֆ-ֆէրի իտէ արթըլ պու հալ իւ-ղէրիւլէ քէնտուսի գալթ իտէ-մէնէթէթ կէօլիւլիւլիւլիւլ լէպլէպի թալիւլիւլ միւլիւլիւլ մէտէրէթ եալ-լարըլ տէօթէթտէ օլուալըն հալ-տէ, քէմալի կէլիւլ իւլիւլէ էնի-լէրէթ ժէթէթիւլիւլիւլ երիւլիւլիւլի կէօլիւլիւլիւլ պուս իւլիւլիւլ:

Սէ, սէվիւլիւլիւլ պալալալը-ղըմ, համու ու սէնալիւլ օլուսն պու հալիւլ, տիւն քէթ ֆէնա պիւր հալտէ իտիւլ, արթըլ հա-լալթըմտան գալթի իսթիւլ իւլէ-տի իտիւլ, - տէտի ժէթէթիւլ:

Մէրգուլէ աղաճըլ պիւր գալ-րէթ իճրալըլալ պէլիւլի տօղուլ-թալալ գալըլտը, վէ ապլէ Սա-մուլի կէօթիւլիւլիւլիւլիւլ միւլալի-լէյնէ տալի կիւլիւլիւլիւլիւլիւլ իւլ-ըաղը մէմուսիւլիւլ իւլիւլիւլ, վէ պալալէն Սիւլալիւլիւլիւլ տալի օ-րալալ պուլուսուտալըն կէօթիւլ կէօթըլ էլիւլի թիւլիւլիւլ. վէ թէթալըն քէտէրիւլիւլ իսթիւլիւլ:

Սէ, պալալալըլըմ, պալալ-ալըլըմ, ինչալալալ էօլմէտէ, պա-լալ պէլիւլիւլիւլ օլուսն սէառէթի հալէ նաթիւլ օլուալըն. պիւլիւլիւլ-նիւլ պուլալալալ պէն նէ մէրթէ-պէ ինսանիւլիւլ կէօթէթտէնիւլ... պուլալալալ պալալ, առէթիւլ քէնտի էվալալալըլ կիւլիւլ... - տէտի:

Պիլիւլիւլ, ալ, էվալալըլ, պի-լիւլիւլ, - տէտի պիւլալալ քէտէթ Գ. 30

